

PROTOCOL
CONTRA AGRESSIONS SEXISTES
BioRitme Festival 2018

*“Detectar una víctima de violència és un compromís ètic. Acompanyar-la en la recerca d’una solució resulta una tasca delicada i rellevant. Donar-li un millor servei fa pròpia una causa transformadora: **participar en la restitució de la seva llibertat i els seus drets humans.**”*

Graciela B. Ferreira

ÍNDIX

Què és el Bioritme Feminista?	4
Alguns conceptes bàsics!	6
Qui és la comissió gènere del Bioritme Festival?	13
Que és el Punt Lila	14
Quin és el Protocol contra agressions sexistes del Bioritme Festival?	15
Totes les eines per l'acompanyament a l'agredida	15
Quina és la intervenció amb la persona agressora?	17
Com actuarà la comissió gènere?	18
Al Bioritme Festival hi ha relacions lliures i feministes!	21
Marc legal i jurídic	23

QUÈ ÉS EL BIORITME FEMINISTA?

Les persones que al llarg dels anys han fet possible el festival Bioritme són persones amb ganes de passar-ho bé, amb ganes de treballar, amb ganes de fer allò que més els agrada, amb ganes d'aprendre i prendre consciència.

És per això, que un any més, arrenca amb força un festival que pretén integrar les necessitats de les persones. Allò que ens fa sentir bé, és important al Bioritme.

Bioritme és un espai on gaudir, construir, compartir, conviure, respectar... i és per això que enguany us volem presentar el nostre **Protocol contra agressions sexistes**.

Per aquesta edició la comissió de gènere del Festival ens hem bolcat en construir un Bioritme lliure d'agressions masclistes, sexistes i LGTBfòbiques. Per què des de Bioritme Festival, volem un **Bioritme Feminista**.

En aquest protocol trobareu tots els passos que l'Organització es compromet a seguir en cas de que alguna persona sigui objecte d'una agressió sexista. Per què des de Bioritme Festival, creiem que **respondre davant de les agressions sexistes i LGTBfòbiques és responsabilitat de totes**. Tenim clar que les agressions sexistes i LGTBfòbiques són un fenomen, en molts casos, invisible. Aquestes són violències estructurals en el sistema cisheteropatriarcal en el que vivim. Volem fer visible que aquestes situacions de poder i relacions de dominació, perquè des de **Bioritme Festival creiem en les relacions sanes i feministes**.

Bioritme Festival 2018 és un espai ple de música, tallers, activitats i espectacles de persones i per a persones. Per això creiem en la necessitat de crear aquest protocol, aquest ens permet actuar de forma coherent, ordenada i respectuosa per tal de vetllar pel benestar de totes les persones. Per què des de **Bioritme Festival neguem qualsevol tipus de paternalisme**.

Durant els darrers dies d'agost, el Pantà de Sau esdevé un espai de consciència. Des de la Comissió de Gènere del Festival volem marcar que aquest també ha de ser un espai de consciències, en el que totes tinguem present en qualsevol moment com ens estem sentint, com estem fent sentir a la resta, quin és l'espai que ocupen o quin és l'espai que envaïm. Per què des de **volem que totes poguem gaudir i tenim clar que només sí és sí**.

Gràcies a totes per llegir aquest protocol i col·laborar durant el festival! Volem agrair també a totes les que abans de nosaltres han treballat per a que avui en dia puguem construir espais feministes a dalt i a baix dels escenaris. Molt especialment volem agrair tot el que hem après amb els materials que han cedit:

Moviment Popular de Sabadell

Protocol per a la prevenció i abordatge
de les violències masclistes als moviments socials.

Assemblea Feminista de Gràcia

Protocol contra agressions masclistes

Poble Sec Feminista

Idées per construir una festa major amb perspectiva feminista

Festival Hartortxu Rock

Protocol contra agressions sexistes

Ajuntament de Barcelona

Protocol NO CALLEM contra les agressions i els assetjaments sexuals en espais
d'oci nocturn privat.

Sida Studi

#Per un Bioritme Feminista: només si vol dir si!

ALGUNS CONCEPTES BÀSICS!

El feminisme és la idea radical que sosté que les dones són persones.

Àngela Davis,

El feminisme és el moviment social, cultural, polític i econòmic que busca l'empoderament de les dones a través de l'extinció (abolició) del sistema cisheteropatriarcal.

Partim d'un sistema en què existeix una desigualtat estructural de poder, on aquelles persones socialitzades com a homes i a més, heterossexuals, ostenten el privilegi i ocupen el centre, mentre totes les altres ocupen un paper subordinat, relegant els interessos i desitjos als primers.

El dualisme sexe/gènere - home/dona és una construcció social sobre la qual es sustenta el sistema cisheteropatriarcal. Tot i que és un constructe variable, elaborat al llarg de la història de la humanitat, vivim immerses en una realitat que s'ha construït dual, en la qual com menys encaixes en les categories establertes, menys privilegis acumules i més susceptible ets de patir violències. Els homes blancs cis heterossexuals, són els qui ostenten el màxim rang de privilegis i per tant, menys exposició a les violències motivades per qüestions de gènere i, a la mateixa vegada, els qui les exerceixen amb major possibilitat. El sistema patriarcal atorga una situació privilegiada a les persones socialitzades com a homes. Des d'aquesta lògica, els homes tenen atorgats uns trets sobre les dones, que els situen en una posició de superioritat. Això no vol dir que tots els homes exerceixen el poder que els és atorgat, però sí que es poden creure amb el dret d'exercir-lo.

Feminismes: conjunt heterogeni de moviments polítics, culturals, econòmics, etc. al voltant d'una perspectiva feminista. Parlem de feminismes perquè aquests canvien al llarg del temps i l'espai.

Al llarg del temps i en diversos contextos han existit i existeixen diversos moviments i corrents feministes, com: Les sufragistes, el feminisme de classe, el feminisme radical, l'afro-feminisme, el feminisme islàmic, etc.

Gènere: el gènere és un element constitutiu de les relacions socials basades en les diferències que distingeixen els sexes. És una construcció social que construeix diferències socials entre les persones d'un gènere o altre, de manera que els homes tenen una posició de privilegi social respecte les dones. El gènere s'assigna en néixer segons certes característiques anatòmiques tot i que aquesta assignació no té per què coincidir amb la identitat de gènere.

Identitat de gènere: és el gènere amb el qual una persona s'identifica. Parteix de la idea que aquesta identificació s'ha d'adscriure a un sexe: les femelles s'han d'identificar com a dones i els mascles, com a homes. Tot i això, les persones trans

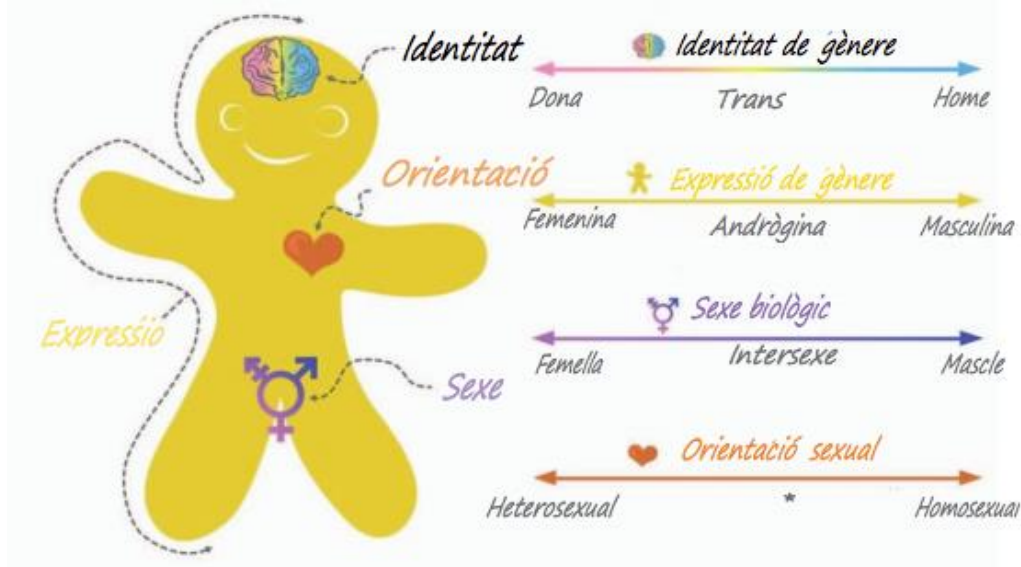
mostren que el gènere atribuït en néixer en funció del sexe no necessàriament es correspon amb la identitat sentida. A més, les formes d'identificació no es limiten només al binomi dona - home, tal com mostren les persones amb gènere fluid o les que no s'identifiquen com a dona ni com a home.

Expressió de gènere: es refereix als comportaments, rols, vestimenta, aficions i gestualitat d'una persona. En la nostra societat hi ha una clara divisió entre els comportaments associats a la masculinitat i els associats a la feminitat. No s'ha de confondre expressió de gènere amb identitat de gènere. Aquesta última fa referència al gènere amb què una persona se sent identificada, i no sempre coincideix amb l'expressió de gènere. És a dir, un home pot ser molt femení i això no implica que se senti identificat com a dona, o viceversa.

Cisgènere: són aquelles persones que s'identifiquen i es reconeixen a si mateixes amb el sexe (masculí - femení) que se'ls va assignar en el moment de néixer. En les persones cisgènere compleixen la norma social de concordança entre identitat de gènere i sexe biològic. Aquesta norma és: Home - Masculí / Dona - Femení (ho he posat perquè s'esmenta anteriorment però no s'explica, potser hi ha gent que és el primer cop que en sent a parlar i no sap que vol dir)

Sexe biològic: fins a la setena setmana de gestació no existeix una diferenciació, ja que totes les persones tenen un tubercle genital semblant. En la majoria dels casos es produeix un desenvolupament de vagina/úter o de penis/testicles, i és a partir d'aquest que socialment es parla de sexe femení, corresponent aquest al desenvolupament vagina/uter, i sexe masculí, corresponent aquest a penis/testicles. Això no obstant, algunes persones desenvolupen característiques d'un i de l'altre sexe biològic alhora, aquestes persones són etiquetades com a intersexuals.

Orientació sexual: té a veure amb el subjecte de desig sexual. En les societats occidentals hi ha catalogades diverses orientacions sexuals. Heterosexualitat, bisexualitat, pansexualitat, homosexualitat. L'absència de desig sexual s'anomena asexualitat.

LGTB: col·lectiu que engloba tot un conjunt d'identitats de gènere i orientacions sexuals que s'escapen de la cisheteronormativitat, així doncs, inclou a les lesbianes, els gais, les persones trans, bisexuals i intersexuals.

Sistema Cisheteropatriarcal: sistema que crea i sustenta les relacions de poder basant-se en desigualtats i opressions associades a col·lectius oprimits que se superposen (trans, persones no heterosexuales i monosexuals, dones). Aquest sistema transforma el " sexe biològic " en una identitat de gènere dualista que implica seguir un rol social. Així defineix les normes de comportament, així com la normal i la patologia, i en conseqüència exclou i castiga socialment a les persones que se surten de la norma.

Estereotips de gènere: són un conjunt d'idees preconcebudes, que fomenten els prejudicis que s'han anat construint i, es mantenen arrelats en la societat sense una raó fonamentada. El que fan, és determinar quins han de ser els comportaments i les actituds, correctes o incorrectes, tant de dones com dels homes, atribuint-los uns atributs psíquics i físics que ajuden a conformar una determinada personalitat. Aquestes categories estanques home/dona limiten les respectives possibilitats de desenvolupament i les capacitats personals, culturals, socials, econòmiques, polítiques, esportives, emocionals, etc. establertes de manera unidireccional. Exemples: les dones es vinculen a debilitat, sensibilitat, intuïció, dependència, etc. Els homes a força, independència, objectivitat, raó, decisió, etc.

Rols de gènere: tasques i funcions diferenciades en funció del gènere i d'acord als valors socials i en funció d'allò es considera apropiat per a homes i dones. Alguns exemples: utilització de l'espai, formes de vestir, etc. S'assigna a les dones la feina de cures (associada sovint a l'àmbit domèstic) i als homes la feina productiva, de

manteniment econòmic, etc (associada sovint a l'àmbit públic). És per això que es limita l'accés de les dones a certs àmbits com la música, els càrrecs directius, etc.

Desigualtats de gènere: són la distribució de rols i poders a la nostra societat que atorga un valor superior al gènere masculí en vers la resta. Alguns exemples: Feminització del treball de cura, por i inseguretat al carrer, legitimació de la utilització de la violència, objectifivació o cosificació sexual del cos de les dones.

Violència de gènere o masclista: qualsevol acte violent o agressió, bassat en una situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de dominació de les persones amb una identitat de gènere HOME i que s'exerceix en vers les persones amb identitat de gènere DONA, pel fet de ser-ho.

Violència per orientació sexual (lesbofòbia, bifòbia, homofòbia...): violència cap a les persones que no s'adeqüen a la norma heterosexual i monosexual.

Violència per diversitat de gènere (transfòbia): violència dirigida a les persones a qui se'ls va assignar un gènere al néixer que no es correspon amb el seu i que per tant no encaixen a la cisnorma ni als rols i estereotips de gènere.

Dinàmiques de poder: on es produeixen? qui les exerceix?

Les violències que es donen en una situació determinada són contingents amb el context social i històric, i estan al servei dels interessos del poder i de la dominació que travessen tota condició social. S'utilitzen freqüentment per controlar, dominar i sotmetre persones i grups socials. Les violències s'exerceixen a través de diferents manifestacions, ja sigui a nivell simbòlic, psicològic o físic, entre d'altres. Mitjançant diferents formes de violència s'ha impedit a moltes persones poder exercir els seus drets, imposant i limitant l'elecció de formes de vida, la llibertat de moviments i la lliure expressió. Moltes persones hem patit o podem patir molts tipus de violències al llarg de la nostra vida: per motius de gènere, de classe, de procedència, d'opció sexual, etc. Apareixen en qualsevol àmbit de la nostra vida i per part de qualsevol persona que es trobi en una situació de poder estructural sobre altra. El poder està allà on la força no és necessària, o les coses poden precisament passar sense cap conflicte visible ni previsible. I és el que passa amb les agressions que ocorren en els suposats espais de confiança, per exemple, on també es produeix la violència sexual de manera normalitzada, privada i invisible.

Consentiment: acord explícit al que s'arriba sense que hi hagi cap imposició, subordinació, control, pressió o factors externs que influeixin en la decisió i on tots els components de l'acord han d'estar en plenes condicions i capacitats de decidir. És la presència de un "sí" entusiasta, lliure, conscient, sense coacció, amb voluntat i participació activa.

Abús sexual: manipular a una persona que està en posició d'inferioritat davant el sistema cisheteropatriarcal per aconseguir el seu consentiment. Això es pot fer utilitzant tàctiques de pressió verbal, intimidació, mentides, disputes i violència de manera continuada fins al contacte sexual no desitjat per l'altra persona.

EL CONSENTIMIENTO NO ES LA AUSENCIA DEL "NO" SINO LA PRESENCIA DE UN "SÍ": ENTUSIASTA, LIBRE, CONSCIENTE, SIN COACCIÓN, CON VOLUNTAD Y PARTICIPACIÓN ACTIVA.

EL CONSENTIMIENTO SE REFIERE A LA DECISIÓN LIBRE, MUTUA Y CONSCIENTE PARA TENER SEXO.

SÍ ES SÍ

NO ES NO

Y SI PIENSAS QUE ESTÁS RECIBIENDO SEÑALES NO CLARAS, ES MUY PROBABLE QUE NO HAYA UN CONSENTIMIENTO ENTUSIASTA, ASÍ QUE PARA Y RESUELVE LA CONFUSIÓN.

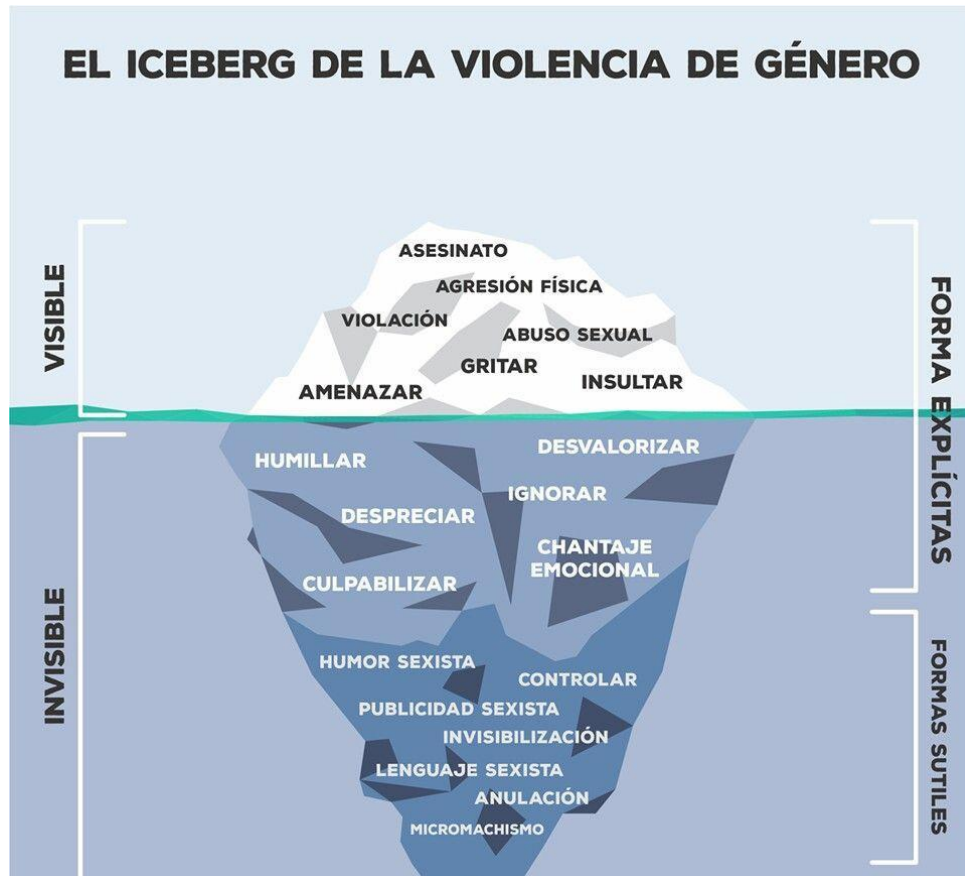
Què és una agressió sexista?

És una agressió física (o no), exercida sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual, aspecte físic en relació als estàndards estètics. Així, exemples d'aquestes conductes inclouen (tot i que no només):

- Comentaris ofensius i/o degradants, abusos verbals o qualsevol altre comportament hostil com insults, burles, comentaris despectius sobre la persona,

floretes (“piropos”) indesitjades... que tenen per objectiu ridiculitzar a una persona o grup.

- Formes no benvingudes de contacte físic, tocaments no desitjats que incomodin, violentin o no agradin a la persona o grup que els pateix.
- Manca de voluntat per participar en un lloc que hi hagi companys amb els que no es vol estar.
- Exhibició de símbols sexistes ofensius.

Qui l'exerceix?

Com hem comentat, aquestes conductes actuen com a tractaments diferencials d'una persona a causa de la seva pertinença o adscripció de gènere. Així, la persona assetjadora pot ser un company o qualsevol persona que es trobi en el context, ja que totes les persones podem traspassar els límits d'altres persones i no admetre que hem traspassat el límit. Es poden reproduir aquestes agressions entre persones conegudes i desconegudes, entre companys de militàncies, de col·lectius o d'entitats. Entenent que el patriarcat és un sistema de poder on la socialització masculina té el privilegi, entenem que la majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i altres identitats de gènere no hegemòniques.

On es poden produir?

Les agressions sexistes són formes d'opressió patriarcal que apareixen constantment en la nostra quotidianitat i en els nostres espais i s'emparen en els múltiples paraigües que tenen a veure amb les inèrcies socials com el “bon-rotllisme”, el context festiu, les drogues i la idea que el que passa en aquests contextos forma part de la vida privada de cadascú. Aquest còctel d'elements funciona com a legitimador de les conductes de les persones agressores i, per tant, no legitima els possibles sentiments de malestar, protesta o resposta de la persona agredida i permet que aquestes formes de violència quedin silenciades, minimitzades i reproduïdes. Des d'una perspectiva antipatriarcal, aquest tipus d'accions no són anècdotes aïllades sinó que responen i formen part d'una violència estructural. Denunciar-les i combatre-les es una manera de fer política.

QUI ÉS LA COMISSIÓ DE GÈNERE DEL BIORITME FESTIVAL?

La comissió de gènere és un grup de persones motivades per gestionar el protocol que tens entre les mans. Així doncs, són les persones de referència en qualsevol qüestió relativa al protocol. Tanmateix, el Bioritme és en tots els seus àmbits un festival compromès amb l'erradicació de la violència de gènere i la promoció de les relacions lliures i feministes, així doncs, totes les persones que l'organitzen són també responsables de fer que el Festival sigui un espai segur per a totes i tots.

La comissió de gènere s'encarrega principalment d'acompanyar i assessorar qualsevol persona que ho necessiti. S'organitza de la següent manera:

- **Coordinadores:** són les responsables de vetllar pel bon funcionament de l'equip de la comissió de gènere i de l'execució del protocol.
- **Voluntàries del punt lila:** són les voluntàries d'atenció directa situades als punts liles, s'encarreguen de realitzar acompanyament en cas d'agressió i assessorament sobre el protocol contra agressions sexistes i promoció de les relacions lliures i feministes.
- **Voluntàries itinerants:** són les voluntàries d'atenció directa que estan en constant moviment per tot el recinte del festival per tal de realitzar acompanyament en cas d'agressió i assessorament sobre el protocol contra agressions sexistes i promoció de les relacions lliures i feministes.
- **Voluntaria d'escenari i backstage:** és la persona d'atenció directa que està al backstage de l'escenari principal per tal de realitzar acompanyament en cas d'agressió i assessorament sobre el protocol contra agressions sexistes i promoció de les relacions lliures i feministes.
- **Referents a les barres:** són les voluntàries d'atendre els casos d'agressió que es notifiquin a les barres, també s'encarregaran de derivar a les persones al Punt Lila i a la comissió de gènere.

Per la bona atenció i execució del protocol la comissió de gènere també està coordinada amb:

- Servei mèdic
- Servei de seguretat

QUIN ÉS EL PROTOCOL CONTRA AGRESSIONS SEXISTES DEL BIORITME FESTIVAL?

No tothom entén les agressions de la mateixa manera, però cal tenir clar que en el moment en què una persona es senti agredida i vulgui donar-hi resposta caldrà actuar col·lectivament, i sense entrar en judicis ni qüestionaments sobre la seva decisió. És per això que l'actuació col·lectiva a de tenir en compte els aspectes següents:

TOTES LES EINES PER L'ACOMPANYAMENT A L'AGREDIDA

En l'acollida de la persona cal, recollir informació sobre el que ha passat. És important que la persona sigui portada al Punt Lila quan abans millor, per tal de poder fer una gestió conscient de la situació.

En l'acollida de la persona cal:

- Crear un ambient de suport on la persona no se senti jutjada, facilitant un espai tranquil i relaxat on pugui expressar emocions i sentiments.
- Realitzar una escolta activa i empàtica.
- Realitzar contenció, si és necessari.
- Evitar reforçar l'estigmatització o els sentiments de culpabilitat que pugui sentir.
- No adoptar una actitud sobreprotectora i/o paternalista, evitant donar consells sobre la manera concreta d'actuar.
- Respectar les seves decisions.
- Acollir i avaluar les demandes explícites i implícites que presenta la dona per fer possible una derivació al recurs més adequat.
- En cas de derivació a altres serveis, realitzar-ho amb el seu consentiment i concretar i facilitar l'accés més oportú en cada cas.
- L'autodefensa feminista, en aquests casos (i en qualsevol), és totalment legítima.
- Si la persona agredida no vol cap resposta, suport o actuació s'ha de respectar.
- És essencial evitar els rumors; el nom de l'agredida i l'agressor seran confidencials.

Recomanacions per a l'escolta:

- No intentar dominar la situació.
- Esperar a escoltar tot el que la persona agredida ha de dir.
- No manipular o pressionar la persona agredida i respectar els seus temps.
- Escoltar sense pensar què dir a continuació.
- No treure la capacitat de decisió de la persona, ni usurpar el seu lloc.
- Deixar de banda els propis punts de vista per poder "sintonitzar".

- No introduir assumptes o exemples propis.
- No ignorar ni negar els sentiments genuïns de l'agredida.
- Poder estimular-la perquè pugui seguir parlant.

Si l'agredida demana suport i l'agressor NO està present:

- Acol·lida: escolta activa i empàtica sobre el que ha passat.
- Recorda que durant l'atenció, la prioritat és l'atenció a la víctima i no la persecució del delict.
- Depenent del nivell i de la voluntat de l'agredida, si es troba bé, vol i sap, demana-li que et descrigui a la persona agressora amb el màxim de detalls possibles i escriu-ho a la fitxa d'agressors per tal de tenir-lo fixat.
- Si sap on es troba la persona agressora, pregunta-li si vol que actuem. En aquest punt, és necessària la intervenció de la coordinadora, qui avisarà a les voluntàries itinerants de la zona perquè actuïn.
- Si no es troba a la persona i es torna a trobar amb ella en una altra situació, (l'agredida o algú del seu entorn) digues-li que pot trucar al telèfon i hi acudirem per dur a terme la mesura corresponent, acord als nivells establerts.

Si són persones que ho han vist les que demanen suport:

- Pregunta què ha passat per saber de quin nivell d'agressió es tracta i aplicar el protocol corresponent.
- Mira de contactar amb l'agredida. Un cop amb ella, segueix el protocol establert.

En cas d'agressió sexual, violació o abús sexual greu:

- Demana-li si vol sol·licitar l'assistència dels serveis mèdics d'urgència o bé dels Mossos d'Esquadra (digues-li que fer-ho no implica la denúncia, sinó només una atenció professional).
- En cas que requereixi assistència sanitària urgent, accedir a l'ambulància del festival.
- Si no vol els serveis d'urgència ni els Mossos, explica-li que té l'opció de rebre suport emocional i mèdic.
- Transmetre en tot moment que la prioritat és el respecte als seus temps i les seves necessitats.

- Si la persona responsable troba que l'agredit o agredida no està en condicions que se l'informi: **truca a l'ambulància del festival per demanar serveis d'urgència.**
- Assessorament jurídic si és necessari, dóna-li el tríptic amb l'assessorament jurídic.

QUINA ÉS LA INTERVENCIÓ A LA PERSONA AGRESSORA?

NIVELL 1: *Avís segons grau de violència i vulnerabilitat química*

Avís: Comunica-li a l'agressor que la seva conducta és una agressió sexista i que la persona agredida se sent incòmode i violentada. Fes-li saber que si no atura aquesta actitud serà expulsada del festival. Demana-li que s'allunyi de la persona agredida.

NIVELL 2: *Segons grau de violència i vulnerabilitat química*

En aquest nivell d'agressió, les mesures a prendre dependran molt de l'agredida i de la percepció de la situació que tingui la voluntària, segons el grau de violència i vulnerabilitat química. Les possibilitats seran:

Avís: Comunica-li a l'agressor que la seva conducta és una agressió sexista i que la persona agredida se sent incòmode i violentada. Fes-li saber que si no atura aquesta actitud serà expulsada del festival. Demana-li que s'allunyi de la persona agredida.

Expulsió: Expulsió directa per part de l'equip d'organització, el servei de seguretat i la coordinadora si la persona agressora no atura l'assetjament.

En els casos on la persona es troba en situació de vulnerabilitat química, cal tenir en compte que no es troba en condicions d'atorgar un consentiment vàlid; per això es tracta del cas més delicat en relació amb la detecció i per tant, de la intervenció.

Si la situació és molt violenta o les voluntàries necessiten suport, caldrà la intervenció de la coordinadora, qui s'encarregarà d'avisar al servei de seguretat, al servei mèdic i a l'equip d'organització.

NIVELL 3: *Expulsió directa*

En aquesta situació, s'avisarà a la coordinadora pel walki, ella serà l'encarregada de demanar suport a seguretat per gestionar l'expulsió i a l'equip d'organització per la l'expulsió a la persona agredida.

Avaluació: les voluntàries avaluaran la situació.

Acompanyament: la coordinadora contactarà amb la persona agredida i, junt amb la voluntària i/o amigues d'ella, duran a terme el suport.

Expulsió: l'equip d'organització, el servei de seguretat i la coordinadora gestionar l'expulsió directa de la persona agressora.

→ **En cas d'agressió sexual, violació o abús sexual greu:**

- L'agressor podrà ser detingut per qualsevol assistent o membre de l'equip del festival sempre que se'l trobi in fraganti o a punt de cometre l'agressió, l'abús sexual o la violació.
 - Serà la coordinadora junt amb l'equip motor del festival i seguretat les qui gestionaran l'expulsió.
- Si no es troba l'agressor in fraganti o a punt de cometre el delictes, però la persona agredida pot facilitar una descripció seva molt clara, caldrà registrar-ho i estar atentes.

COM ACTUARÀ LA COMISSIÓ GÈNERE?

Actuació de les voluntàries del Punt Lila:

Són les voluntàries que estan fixes al Punt Lila. S'encarregaran de fer dues tasques separades: En primer lloc, la part més pedagògica i d'assessorament. En segon lloc, tasques relacionades amb l'acompanyament.

Actuació de les voluntàries itinerants:

Les voluntàries itinerants s'organitzen en equip de dues i seran les encarregades de circular per tots els espais del festival. Durant la nit, hauran d'estar especialment atentes als espais menys il·luminats. Per a fer-se més visibles portaran armlles reflectants i aniran equipades amb un walki per comunicar-se i lots per il·luminar.

→ **L'agredida demana suport:**

- En cas d'estar present la persona agressora, una de les voluntàries anirà amb l'agredida al punt lila/espai de descans on se seguirà amb l'acompanyament. L'altra voluntària s'encarregarà d'activar les mesures corresponents segons els nivells. Si necessites suport, avisa a la coordinadora.

- Per sobre de tot, cal prioritzar l'acompanyament a la persona agredida. Si com a voluntària, la situació sobrepassa demanar suport. Prioritza la seguretat per sobre de retenir a la persona agressora o als seus amics.

→ L'agredida no demana suport però les voluntàries veuen una situació dubtosa o una agressió:

- Acostar-se a la situació i pregunteu si està bé.
- Si està incòmoda per l'actitud d'una altra persona.

→ Si l'agredida diu que està tot bé, segons gravetat de situació:

- Valoreu la situació, recordar que la comissió està a prop per si necessita alguna cosa.
- Observar la situació per si es descontrola.
- Si la situació és molt greu (nivell 3), caldrà prendre mesures. Avisa a la coordinadora per activar el procés corresponent.
- Si l'agredida diu que no està bé, considerem que està demanant suport per tant l'actuació serà la mateixa que a l'anterior punt.

→ En cas que l'agredida es trobi en situació de vulnerabilitat química:

- En aquests casos cal tenir en compte que la persona no es troba en condicions d'atorgar un consentiment vàlid; per això es tracta del cas més delicat en relació amb la detecció.
- Si algú s'apropa amb intencions sexuals, a una persona que has detectat que ha consumit massa alcohol o drogues, i insisteix a establir contacte amb ella.
- Acosta't a la persona afectada.
- Si no té una falta molt greu de consciència, actua com ho faries en un cas de nivell 1.
- Si té una falta greu de consciència, avisa la coordinadora.
- Si veus una persona que es troba a soles i penses que ha consumit massa alcohol o drogues, encara que no estigui en situació de risc, busca els seus amics i amigues i assegura't que no es queda sola ni marxa tota sola del lloc.

Actuació de les referents de barra:

A les barres no hi haurà voluntàries de la comissió de gènere però, hi haurà una persona referencial de l'aplicació del protocol. Si s'apropa una persona a denunciar una agressió, s'encarregarà d'acompanyar-la al punt lila, on s'iniciarà la intervenció. Cal tenir clars els paràmetres bàsics de la intervenció amb l'agredida.

*Recorda que, com a voluntària del festival, si t'estàs sentint agredida per qualsevol persona, sigui usuària o voluntària, s'activarà el mateix protocol. Si estàs a la barra demana suport a la persona responsable del protocol i si no, acosta't al punt lila o busca complicitats.

Actuació de les voluntàries de backstage:

Les voluntàries de backstage i escenari són les responsables de vetllar per un Bioritme Feminista tant a dalt com al darrera de l'escenari. Són les persones que estaran en contacte directe amb els i les artistes, i la seva tasca principal serà informar i recordar de la responsabilitat que tenen dins del festival i com gestionar situacions de vulnerabilitat o inseguretat.

*Recorda que com a artista del festival, si t'estàs sentint agredida per qualsevol persona, sigui usuària o voluntària, s'activarà el mateix protocol. De la mateixa manera que si ets tu qui comét una agressió.

Actuació de la resta de voluntàries i organitzadores de Bioritme Festival:

Com hem anat dient anteriorment, aquest protocol servirà tant per persones que venen a gaudir del festival, com voluntaris i voluntàries. En totes situacions, el millor és que ho gestionin i facin l'actuació o l'acompanyament pertinent, les voluntàries de gènere. Si una persona s'acosta a tu:

- Si et trobes lluny del punt lila, a alguna voluntària i/o coordinadora perquè es faci càrrec de la situació o acompanyar a la persona fins al Punt Lila perquè se l'acompanyi de la millor manera.
- En tot moment cal que tinguis en compte les eines d'acompanyament per tal de fer sentir còmoda la persona fins que les voluntàries puguin actuar.
- Si com a home acudeix a tu una persona agredida, pregunta-li si se sent còmoda i si és que no, mira de buscar una companya dona per a fer l'acompanyament fins al punt lila.

*Recorda que, com a voluntària del festival, si t'estàs sentint agredida per qualsevol persona, sigui usuària o voluntària, s'activarà el mateix protocol. De la mateixa manera que si ets tu qui comét una agressió.

Si estàs a la barra, demana suport a la persona responsable del protocol i sinó, acosta't al Punt Lila o busca complicitats entre els persones que conformen la comissió de gènere.

AL BIORITME FESTIVAL HI HA RELACIONS LLIURES I FEMINISTES!

El protocol no sols treballa en la intervenció i la prevenció de situacions d'agressions sexistes sinó que part de la prevenció i també la reparació recau en la desconstrucció de les relacions socials que establim entre unes i les altres. En aquest sentit, formen part d'aquest protocol accions enfocades a repensar com construïm les nostres relacions, les quals d'una banda, es veuen afectades pel patriarcat i per l'altre, pel mite de l'amor romàntic.

L'ordre social patriarcal es sustenta a partir de la perpetuació de les relacions en les que els homes ostenten tot el poder. Al llarg de la història el poder atorgat al gènere masculí s'ha perpetuat i naturalitzat i és per aquest motiu que també veiem com a "normal" la forma com ens relacionem, inclús quan aquestes impliquen violències conseqüència directa de les dinàmiques de poder.

Les accions d'intervenció en aquest protocol estan enfocades a trencar amb les conseqüències que té la l'ús de les violències cisheteropatriarcal; dit d'una altra manera, trencar amb les agressions sexistes. Per tal de que aquestes intervencions no tinguin només un abordatge puntual és necessari acompanyar de mesures de reparació i eradicació d'aquestes violències a curt i a llarg termini, és per aquest motiu que el protocol no només té en compte l'acció interventiva sinó que fa un plantejament integral de la realitat. Això es pot veure en el tractament i l'atenció que es fa de l'espai però també en la tasca d'assessorament i promoció de relacions feministes.

Les relacions feministes són aquelles que posen al centre l'equitat, és a dir, són aquelles en les que les persones són respectades de la mateixa manera i en les que es valora la diversitat. Així doncs, les relacions feministes es basen en l'enriquiment mutu entre les persones, trencant així amb la dominació de poder, social i històricament imposada. A més, per tal de que les relacions siguin enriquidores també han de promoure el desenvolupament personal i la llibertat de decisió sobre si mateixa.

Per tal de difondre i promocionar les relacions feministes com a alternativa i fórmula de prevenció de les agressions sexistes, des del protocol es posen en marxa dues accions concretes, a més de la intervenció. D'una banda, la assessorament "Què faig si..."; d'altra banda, la distribució del Kit del Plaer.

Què faig si...

Els punts liles del festival, tant seran un espai de confort i seguretat on poder atendre situacions de violència i agressions sexistes com un espai de confiança i

complicitat per tal de poder compartir i sol·licitar recursos i alternatives per a trencar amb les relacions tòxiques i construir relacions feministes.

Al punt lila es disposarà d'una guia de recursos i materials per tal de poder donar resposta a totes aquelles inquietuds i dubtes que generen els malestars de les relacions cisheteropatriarcal. En aquesta guia de recursos qualsevol persona del festival podrà trobar col·lectius, entitats, organitzacions, institucions, etc. que treballin per la promoció de les relacions feministes.

Kit del plaer

Enguany la comissió de gènere del Bioritme, gràcies a la col·laboració de SIDASTUDI podrà proporcionar material preventiu. En total es distribuiràn 4.000 Kits de forma gratuïta.

1.000 Kits de un preservatiu per penis, un preservatiu de vagina i un lubricant

3.000 Kits de dos preservatius de penis i un lubricant

Aquest material és una eina necessària per a la promoció de relacions sanes i feministes, atès que ofereix la possibilitat de mantenir relacions sexuals amb qui desitgem, minimitzant el risc de contraure malalties de transmissió sexual.

MARC LEGAL I JURÍDIC

L'Organització Mundial de la Salut ha definit la violència sexual com “tot acte sexual, la temptativa de consumir un acte sexual, els comentaris o insinuacions sexuals no desitjats, o les accions per comercialitzar o utilitzar de qualsevol altra manera la sexualitat d'una persona mitjançant coacció per una altra persona, independentment de la relació d'aquesta amb la víctima, en qualsevol àmbit, inclosos la llar i el lloc de treball” (OMS, 2011).

Pel que fa als actes concrets que són considerats violències sexuals, la mateixa organització estableix que van de “l'assetjament verbal a la penetració forçada i una varietat de tipus de coacció, des de la pressió social i la intimidació per força física ” (OMS, 2013).

Així mateix, la Llei catalana 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, estableix que la definició de violència sexual i abusos sexuals comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

En el marc legal espanyol, les violències sexuals es troben principalment tipificades al Codi penal, així com en les legislacions en matèria d'igualtat i les lleis de regulació de les relacions laborals.

A continuació exposem només les tipificades en el Codi penal perquè és on queden descrites les agressions sexuals en el marc de les relacions afectives o en el marc social o comunitari.

Respecte a les conductes tipificades penalment, trobem com a conductes que atempten contra la llibertat i la indemnitat sexual les següents:

- L'agressió sexual es defineix a l'article 178 com aquells actes que atempten contra la llibertat sexual utilitzant violència o intimidació.
- La violació (article 179 del Codi penal), com una agressió sexual gravada que consisteix en l'accés carnal per via vaginal, anal o bucal, o introducció de membres corporals o objectes per alguna de les dues primeres vies.
- L'abús sexual (articles 181 i 182 del Codi penal) són comportaments en contra de la integritat sexual realitzats sense l'ús de la força o la intimidació i sense el consentiment de la víctima. També són considerats abusos sexuals no consentits els actes de naturalesa sexual executats en majors de 13 anys i menors de 16 mitjançant engany, en persones que estan privades de sentit, abusant del seu trastorn mental, o aquells que es cometten anul·lant la voluntat de la víctima mitjançant l'ús de fàrmacs, drogues o substàncies

anàlogues.

Com a conductes que atempten contra la dignitat de les persones, trobem tipificats els comportaments següents:

- L'assetjament sexual (article 184 del Codi penal) estableix com a tal aquells actes de contingut sexual dirigits a danyar la integritat i dignitat de la víctima, en el context d'una relació laboral, educativa o mercantil.